

GAZETKA SZKOLNA KROPECZKA

Numer I
wrzesień
2023/2024

W tym numerze:

Wywiad z panią dyrektorką Agnieszką Sudakow	2-3
O z kulturalnym zachowaniu się	14
Czekoladowy autobus w naszej szkole	7
A może język łaciński?	3
Polecam do przeczytania...	4
Jak jest w innych krajach?	9
Odżywiamy się zdrowo	6

Rozpoczęcie roku szkolnego 2023/2024

W dniu 4 września 2023 roku spotkaliśmy się w sali gimnastycznej z okazji rozpoczęcia roku szkolnego. Każdy przyszedł ubrany na galowo. Pani Dyrektorka szkoły Agnieszka Sudakow oraz przewodniczący samorządu uczniowskiego Robert Radziejewicz z klasy VI b przywitani wszystkich bardzo gorąco oraz życzyli nam sukcesów w nauce. Pani dyrektorka wspomniała o wykonanym muralu, który znajduje się na szkolnym korytarzu. Mural przedstawia kolorowe skrzydła na tle dżungli. Pracę tę wykonał absolwent naszej szkoły Pan Sławomir Świąćicki.

W klasach powitali nas nasi wychowawcy. Po wręczeniu planu lekcji rozeszliśmy się do domów.

Przygotowała Alicja Dudek z klasy VI b

Pani Dyrektor Agnieszka Sudakow nadal będzie pełnić swoją funkcję, Ponieważ w czerwcu wygrała konkurs na dyrektora naszej szkoły. Tę wspaniałą wiadomość przekazaliśmy Wam w czerwcu. A teraz we wrześniowym numerze... wywiad z naszą Panią Dyrektor.

N.O.: Czy jako dziecko myślała Pani o tym, żeby pracować w szkole?

A.S.: Będąc małą dziewczynką często bawiłam się w szkołę ze swoją młodszą o 3 lata siostrą. Oczywiście ja byłam nauczycielką, a ona uczennicą. Przez całą szkołę podstawową marzyłam o tym, żeby w przyszłości zostać nauczycielką. W szkole średniej zmieniłam zdanie i chciałam zostać inżynierem. Zdecydowałam więc, że spróbuję swoich sił na Wydziale Technologii i Inżynierii Chemicznej. Coś jednak ciągnęło mnie do szkoły. Rozpoczęłam pracę w szkole jako nauczyciel matematyki i do dnia dzisiejszego szkoła pozostaje moim miejscem pracy. Trwa to już 27 lat.

N.O.: Jeśli mogłaby się Pani cofnąć w czasie o 5 lat, co by Pani zmieniła? Czy podjęłaby się Pani wtedy pracy jako dyrektor naszej szkoły?

A.S.: Tak, podjęłabym taką samą decyzję.

Dotychczasową pracę na stanowisku dyrektora uważam za okres niezwykle cenny, dający mi wiele satysfakcji. Bycie dyrektorem to nie tylko sprawowanie codziennych obowiązków: jest to pewna misja i wyzwanie, które wymaga oddania,

N.O.: Jest Pani dyrektorem już 5 lat. Zapewne były lepsze i gorsze momenty w Pani pracy. Chciałaby Pani się nimi podzielić?

A.S.: Od roku 2018 pełnię funkcję dyrektora Szkoły Podstawowej im. Bohaterów Westerplatte w Gardnie. Był to dla mnie czas intensywnej pracy i zdobywania nowych doświadczeń. Praca na stanowisku dyrektora przypadła na bardzo trudny okres. Ogólnopolskie strajki w oświacie, podczas których w szkole przeprowadzano egzaminy gimnazjalne i ósmoklasisty, pandemię Sars-Cov – 2 i wojnę na Ukrainie. W związku z tym, w zakresie obowiązków dyrektora pojawiło się wiele nowych zadań, będących wyzwaniami, z którymi do tej pory nikt się nie mierzył. Przez 5 lat sprawowania funkcji dyrektora poznałam specyfikę szkoły. Przytoczę kilka przykładów inicjatyw, podjętych w okresie sprawowania przeze mnie funkcji dyrektora, które uważam za najistotniejsze: zorganizowanie od podstaw działalności przedszkola na terenie placówki, w tym wydzielenie odrębnego skrzydła dla oddziałów przedszkolnych. wprowadzenie dziennika elektronicznego, montaż monitoringu wizyjnego, wdrożenie w szkole pakietu Office 365, w tym aplikacji Teams (w związku z wprowadzeniem kształcenia na odległość już od marca 2020 r.), remont dachu, wymiana i montaż nowych hydrantów w całej szkole, wymiana ogrodzenia wokół szkoły i ostatnia duża inwestycja – wymiana okien w sali gimnastycznej.

N.O.: Jest Pani dyrektorem naszej szkoły. Czy ta praca daje Pani satysfakcję?

A.S.: Dotychczasową pracę na stanowisku dyrektora uważam za okres niezwykle cenny, dający mi wiele satysfakcji. Bycie dyrektorem to nie tylko sprawowanie codziennych obowiązków: jest to pewna misja i wyzwanie, które wymaga oddania, wiedzy i opanowania. Nie sądziłam, że będzie się to wiązało z tak wieloma wyzwaniami i będzie wymagało poświęcania tak dużej ilości czasu. Na szczęście dzięki życzliwości i wsparciu grona pedagogicznego, pracowników i rodziców, było mi łatwiej wdrażać się w nowe obowiązki.

N.O.: W Pani pracy zapewne bywają też cięższe momenty. Czy myślała Pani o zmianie pracy?

A.S.: Po pierwszym miesiącu pracy na stanowisku dyrektora szkoły zaczęłam się zastanawiać „Co ja tutaj robię?” Zmieniłam totalnie moje życie - takie małe trzęsienie ziemi. Jak już wspomniałam wcześniej, praca na stanowisku dyrektora przypadła na bardzo trudny czas-strajk nauczycieli, 1,5 roku pandemii i nauki zdalnej, wojna na Ukrainie. Było trudno, ale chyba mimo wszystko nie było aż tak źle. Czuję się na tyle dobrze w tym, co robię, że w tym roku postanowiłam przystąpić do konkursu jeszcze raz.

N.O.: Wygrała Pani konkurs na stanowisko dyrektora naszej szkoły. Co ma Pani w planach na następne 5 lat?

A.S.: Wszystko co planuję zrealizować w ciągu kolejnych 5 lat zawarłam w swojej koncepcji funkcjonowania i rozwoju szkoły. W celu podnoszenia poziomu jakości pracy w obszarze kształcenia, wychowania i opieki zamierzam kontynuować podejmowane dotychczas działania, modyfikując je i dostosowując do zmieniającej się populacji uczniów: zwiększyć nacisk na nauczanie matematyki i przedmiotów przyrodniczych (wprowadzić autorskie programy dla uczniów mających trudności z nauką oraz zdolnych – kontynuować współpracę z Wydziałem Matematyczno-Fizycznym Uniwersytetu Szczecińskiego oraz NBP), wprowadzić zajęcia koła szachowego, wprowadzić elementy arytmetyki mentalnej, wprowadzić do kalendarza imprez szkolnych tygodnie kreatywne pod hasłem „Kreatywny uczeń w kreatywnej szkole” (ostatni tydzień roku szkolnego – prezentacja działań podejmowanych na zajęciach rozwijających kreatywność w ciągu danego roku szkolnego), wprowadzenie pomocy koleżeńskiej w klasach ósmych: kolega – koleżka (obopólne korzyści: utrwalenie, przypomnienie wiadomości pod kierunkiem nauczyciela), stworzyć „Katalog dobrych praktyk” obejmujących działania w sferze edukacyjnej i wychowawczej (publikacja katalogu na stronie internetowej-dzielenie się wiedzą z innymi nauczycielami), zorganizować Międzyszkolny Konkurs Matematyczno-Fizyczny we współpracy z Wydziałem Matematyczno-Fizycznym Uniwersytetu Szczecińskiego, wystąpić o patronat ZKO, organizować cykliczny Festiwal Naukowych Eksperymentów, promować wyjątkową postawę moralną uczniów i udział w pracach wolontariatu poprzez ustanowienie nagrody „Uczeń z klasą”. W celu zwiększenia motywacji nauczycieli do innowacyjnej, twórczej pracy zamierzam powołać kapitułę, przyznającą tytuł „Innowacyjny nauczyciel”. Propagować działalność wolontariatu – bardzo pręźnie działa Szkolny Klub Wolontariatu. Nawiązać współpracę nauczycieli i uczniów z innymi szkołami w tym zagranicznymi – nawiązaliśmy już współpracę ze Szkołą Podstawową nr 16 ze Szczecina oraz Ośrodkiem HARMONIA. Zapraszać rodziców na zajęcia lekcyjne w celu obserwacji zachowań swojego dziecka (lekcje otwarte).

Dbając o bezpieczeństwo w szkole oraz kształtowanie właściwych postaw wszystkich uczniów, zamierzam realizować w tym zakresie następujące przedsięwzięcia; pod hasłem „Każdy może pomóc” – organizować przypominające szkolenia pierwszej pomocy (*każdy pracownik szkoły jest już przeszkolony*), przygotowywać przedstawienia teatralne w wykonaniu nauczycieli – występy dla uczniów z okazji Dnia Dziecka (zorganizowano już taki występ w oddziałach przedszkolnych), „Zielona skrzynka zaufania” – gromadzenie informacji na temat zagrożeń celem szybkiego reagowania, zorganizować festyn z udziałem służb mundurowych: Policją, Strażą Pożarną, Strażą Miejską, WOPREM, - pod hasłem „Dzień bezpieczeństwa”, stworzyć „Cichy kącik”- miejsce, w którym uczniowie mogliby spędzać przerwy, wyciszyć się pod opieką nauczyciela.

Zamierzam rozwijać współpracę z rodzicami oraz uruchamiać ich aktywność, integrować ze szkołą. Przez wspólne działania rodzice nie będą anonimowi, lepiej się poznają i będą identyfikować się ze szkołą swoich dzieci.

W związku z powyższym planuję zorganizować imprezę rekreacyjno-sportową „Tata, mama, ja oraz moja pani/mój wychowawca” – w ramach zajęć integracyjnych, zorganizować festyn rodzinny - twórczość pokoleń „Dzień z rodziną”, Familiada, Potyczki Rodzinne, wspólne malowanie i muzykowanie, przygotowanie ozdób na kiermasze bożonarodzeniowe i wielkanocne przez rodziców i nauczycieli. realizację projektu „Mała Ojczyzna moich Przodków – moim dziedzictwem i moim domem”, stworzenie Izby Regionalnej. Ponadto zamierzam przekonać grono pedagogiczne, rodziców oraz pracowników niepedagogicznych do ubiegania się o certyfikat ISO.

N.O.: Bardzo dziękuję za udzielenie wywiadu. Życzymy spełnienia wszystkich zamierzeń.

Pytania zostały przygotowane przez Maję Świrbut (poprzednią redaktor naczelną) oraz obecną— Natalię Okoń.
Wywiad przeprowadziła Natalia Okoń.

A w naszym przedszkolu...

Dzień Przedszkolaka

Ogólnopolska akcja „Dzień przedszkolaka” to ważne święto,
uczcijmy je razem tańcem i piosenką!

W tym roku zaśpiewaliśmy piosenkę „W przedszkolu super jest”.

Po zaśpiewaniu piosenki byliśmy na przedszkolnych zawodach sportowych.

Przygotowała Nadia Dul z klasy VI b

PAMIĘTAMY... nasza historia

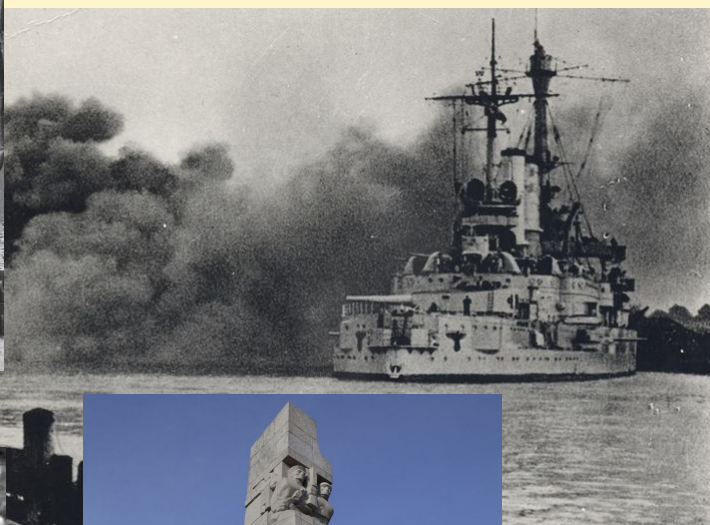
Westerplatte – uformowany w latach 1845–1847 półwysep w Gdańsku, przy ujściu Martwej Wisły do Zatoki Gdańskiej .

W latach 1926–1939 eksklawa Rzeczypospolitej Polskiej wewnątrz terytorium Wolnego Miasta Gdańska, symbol wybuchu II wojny światowej.

Od 1 września 1939 r. do 2 września 1945 r. trwała największa wojna światowa w historii.

W wojnie uczestniczyło 1,7 mld ludzi, w tym 110 mln ludzi z bronią.

Według różnych szacunków zginęło w niej od 50 do 78 milionów ludzi.

Przygotowała Oliwia Szachniewicz z klasy VI b

SPORT TO ZDROWIE

Sport to zdrowie fizyczne i psychiczne.

Sport to nie tylko bieganie, chodzenie czy jeżdżenie na rolkach, ale sport to też zdrowie psychiczne.

Piłka nożna nie jest tylko dla chłopców, to sport również dla dziewczyn. Praktycznie na całym świecie najpopularniejszym sportem jest właśnie piłka nożna. Jest mnóstwo na świecie dziewczyn, które grają w piłkę nożną. Dzięki piłce nożnej można spalić ponad 600 kcal/h.

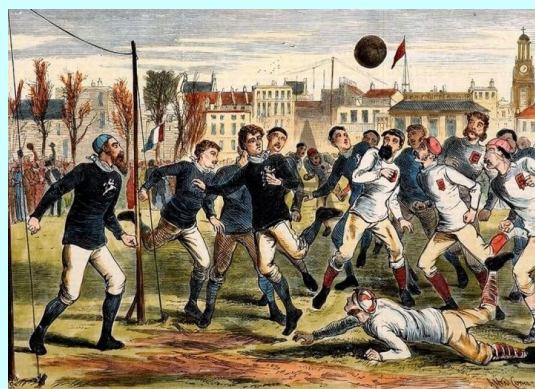
Pierwsza piłka została zrobiona z pęcherza świni. Była nadmuchiwana powietrzem za pomocą drewnianej rurki. Przybierała ona formę całkiem podobną do piłek współczesnych. Była kulista, zaś pęcherz pokrywano specjalnie przygotowaną skórą. Wynaleziono ją w VIII w. p.n.e. .

Jak wynaleziono piłkę nożną? Oto jest pytanie. Ludzie zadają sobie to pytanie od bardzo dawna, lecz nikt nie wie skąd się wzięła. Nie wiadomo kto i kiedy wymyślił piłkę nożną. Grali w nią starożytni Grecy już 2000 lat p.n.e. . W czasie gry nazywanej episkiros, dwie drużyny nagich mężczyzn próbowały przenieść

lnianą kulę na pole przeciwnika. Używano przy tym nóg jak i zarówno rąk. Dopiero później ograniczono kontakt z piłką do stóp. Pierwsze reguły piłki nożnej, którą znamy spisano w 1848 roku w Anglii, jednak już tysiące lat wcześniej oddawano się aktywnościom, z których wyrósł współczesny futbol. Pierwszych protoplastów zabaw z kulistym przedmiotem należy szukać w Chinach.

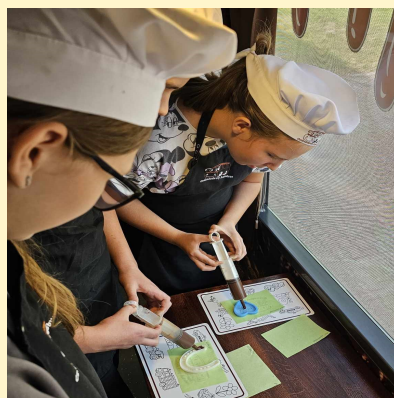
Są kluby sportowe dla dziewcząt takie jak: LFA SZCZECIN, UKS VARSOVIA.

„W piłkę nożną nie gra się tylko nogami, ale też umysłem”.

CZEKOLADOWY AUTOBUS w naszej szkole

Dnia 14 września do naszej szkoły przyjechał czekoladowy autobus. W autobusie Pani opowiadały z czego powstaje czekolada i dały nam do próbowania kawałki różnych czekolad z których później robiliśmy własne czekolady. Mogliśmy wybrać foremki i różne dodatki, które następnie dodaliśmy do naszych czekolad. Swoje czekolady zrobiliśmy do swoich domów. W warsztatach wzięli udział chętni uczniowie klas 1-7. Dzięki tym warsztatom dowiedzieliśmy się jak powstaje czekolada i co można z niej zrobić.

Przygotowała Ewa Kowalska z klasy VI b

Zdrowe odżywianie-zdrowe jedzenie

Zdrowe odżywianie to nie tylko dieta, ale też styl życia, który wpływa na nasze zdrowie, samopoczucie i wygląd.

Dlaczego warto brać zdrowe drugie śniadanie do szkoły?

Ponieważ drugie śniadanie, pełni ważną funkcję w zdrowym żywieniu, ponieważ ma zapewnić odpowiednią ilość energii na czas pobytu w szkole, a także dostarczyć niezbędnych substancji odżywczych .

Źródło: minutaosiem.pl

Przepis na najprostsze zdrowe placki bananowe z płatkami owsianymi

3 jajka

Ok.2 dojrzałe banany (200g bez skóry)

Trochę ponad 0,5 szklanki płatków owsianych (70g)

Przygotowanie

Wszystkie składniki dokładnie zmiksować ręcznym blenderem*, aż do uzyskania gładkiej masy. Odstawić na ok. 5-10 min., po czym miksować jeszcze chwilę. Smażyć na dość dobrze rozgrzanej patelni posmarowanej masłem po kilka minut z każdej stron. Placki odwrócić, gdy na powierzchni pojawią się bąbelki, ale ciasto nie będzie jeszcze ścięte.

Podawać z dowolnymi dodatkami np. owocami.

Uwagi

** Jeśli miksujemy malakserem, najpierw zmiksować płatki owsiane, potem dodać mokre składniki.

Przygotowała Oliwia Szachniewicz z klasy VI b

SPOJRZENIE NA KULTURĘ INNEGO KRAJU

Grecja, to kraj położony w południowej części Europy. Posiada bogatą historię i ciekawe dziedzictwo kulturowe. Grecja stanowi kolebkę cywilizacji zachodniej, jest miejscem narodzin demokracji, filozofii, igrzysk olimpijskich i sportu. Grecja to nie tylko kontynent ale 2.500 wysp. Kraj ten wyróżnia się pięknym krajobrazem, gorącym klimatem, obfitością roślinności w tym gajów oliwnych, sadów cytrusowych, pól tymiankowych. Mieszkańcy Grecji słyną z przyjaznego usposobienia.

Walory Grecji przyciągają każdego roku ogromne ilości turystów, zwłaszcza na wyspy greckie. Jedną z wysp wartą szczególnej uwagi jest wyspa Zakynthos, mieszka na niej bardzo wielu Polaków i niemal na każdym rogu można usłyszeć nasz ojczyzny język. Nasi rodacy to w większości osoby które pracują jako przewodnicy i osoby zajmujące się sprzedażą lokalnych wycieczek. Z wyspy można stateczkiem udać się na pobliskie mniejsze wyspy tj.:

Wyspę żółwi gdzie w toni morza można podziwiać żółwie, niestety rozwój turystyki, chęć zobaczenia żółwia przez turystów, nagrania filmu, czy zrobienia zdjęcia ma swoje konsekwencje. Silniki statków kaleszczą żółwie, doprowadzając je często do śmierci.

Wyspa Ślubów to prywatna wyspa w rejonie Zakynthosa, którą można wynająć w całości na ceremonię za-

ślubin. W tamtejszej zatoce, nad którą powiewają białe welony rozstawiany jest ołtarz, krzesła można zorganizować tam małe przyjęcia weselne.

Zatoka Wraków – najbardziej znany symbol Grecji. Nie każdy zdaje sobie

sprawę, że plaża ze słynnym wrakiem jest niedostępna od strony lądu. Możemy spojrzeć na nią jedynie z góry lub podpłynąć do niej od strony morza. Widok Zatoki Wraku, połączenia bieli skał z lazurem morza zapiera dech w piersiach.

Ciekawostki o Grecji

Tradycyjne greckie śluby znacznie różnią się od polskich i w zależności od regionu możemy spotkać się z różnymi zwyczajami, m.in. celowym spóźnieniem panny młodej na ślub, rozbijaniem talerzy podczas tańca nowożeńców, goście nie słuchają księdza w kościele, a po nabożeństwie gościom wręcza się paczuski z cukiereczkami.

Oliwki czarne i czerwone to ten sam gatunek tylko czerwone są bardziej dojrzałe.

Najstarsze greckie drzewo oliwne w Vouves na Krecie ma około 3000 lat (według niektórych aż 4000). Jest jedną z największych atrakcji Krety.

Grecka wyspa Ikaria nazywana jest wyspą długowieczności. Co trzecia

osoba dożywa tam 90 lat, nie brakuje stulatków.

Język grecki prawdopodobnie jest najstarszym językiem pisanym będącym w ciągłym użyciu.

Ponad 80% powierzchni Grecji zajmują góry.

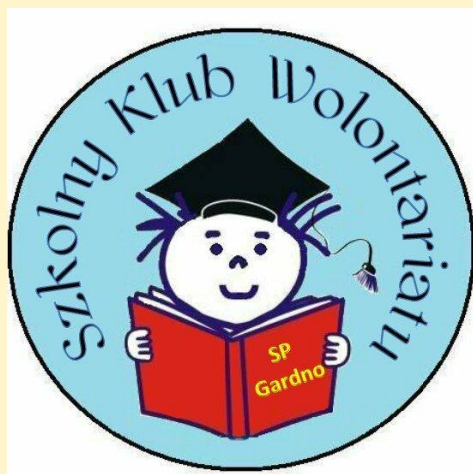
Na greckich wyspach domy najczęściej mają barwy biało-niebieskie. Kolor biały odbija promienie słoneczne, co chroni przed upałami, a niebieski podobno odstrasza insekty. Według innego tłumaczenia to barwy nawiązujące do flagi Grecji.

Święta Greckie są nieco inaczej obchodzone niż w Polsce np.:

Czysty poniedziałek to odpowiednik naszej środy popielcowej jednak u Greków jest inaczej obchodzony. Poniedziałek jest wolny od pracy, zatem większość Greków i Cypryjczyków spędza go z rodziną. Tradycja prawosławna nakazuje, aby w tym dniu wyczyścić bardzo dokładnie cały dom. Ale w tym święcie chodzi nie tylko o czystość domu. Wierzący w tym dniu powinni przebaczać sobie nawzajem, tak by rozpocząć post z czystym sumieniem. Po sprzątaniu rodziny spotykają się na wspólnych piknikach na świeżym powietrzu, puszczają latawce i jedzą postne dania.

Wielkanocną tradycją dla Greków jest wypiekanie chałki, a także ciasteczek korzennych w Wielki Czwartek. W ten dzień malowane są jajka – głównie na kolor czerwony, który jest symbolem krwi Chrystusa. W Wielki Czwartek miejscowe kobiety przystrajają grób Jezusa w kościele. Wielki Piątek to dzień opłakiwania jego śmierci. Nie wolno wtedy wykonywać ciężkich ani głośniejszych prac.

Do **Świąt Bożego Narodzenia** nie przywiązuje się tak wielkiej wagi, jak do Wielkanocy. Nie ma zwyczaju rodzinnej, odświętnej wieczerzy, tak jest w Polsce.

Zebranie Wolontariuszy

W dniu 25.10.23r. odbyło się pierwsze spotkanie Szkolnego Klubu Wolontariatu. Opiekunkami są nadal panie: Anita i Aleksandra Kupnicka. W tym roku szkolnym przybyło bardzo wielu chętnych uczniów z klas 4-8 do pracy w Szkolnym Klubie Wolontariatu. Spotkanie dotyczyło planu na ten rok szkolny. Aby dobrze zaplanować prace w Szkolnym Klubie Wolontariatu, została rozdana uczniom ankieta dotycząca potrzeb oraz propozycji działań. 2 października odbyło się drugie krótkie zebranie, na którym zostały zweryfikowane propozycje działań – uczniowie zatwierdzili plan pracy Szkolnego Klubu Wolontariatu w roku szkolnym 2023/2024. Zostały przydzielone pierwsze zadania.

WRZESIEŃ - święta nietypowe

„Jedno jabłko dziennie trzyma lekarza z daleka ode mnie”

Badania pokazują że w ekojabłku znajdziemy wyższą zawartość polifenoli, pektyn, witaminy C w stosunku do jabłka konwencjonalnego dodatkowo narażonego na pozostałości pestycydów.

Jabłko:

- wspomaga odchudzanie pomimo kaloryczności 52 kcal /100 g, dzięki błonnikowi daje poczucie sytości
- usprawnia pracę jelit, duszone jabłko na biegunki, surowe jabłko na zaparcia
- uszczelnia naczynia krwionośne i łagodzi objawy alergii dzięki kwercetynie
- usuwa z organizmu trujące substancje (detoks)
- przeciwdziała przedwczesnemu starzeniu się
- normalizuje poziom cholesterolu
- poprawia apetyt

Pektyny
to błonnik rozpuszczalny w wodzie. Woda z gotowanych obierek, nasienych gniazd i wytłoczyn daje nam pektynę jabłkową (żel) idealną do zagęszczania dżemów.

Pestki
Zawierają jod oraz amidoglinę (zw. witaminą B17) obecną również w pestkach moreli gorzkiej.

Bezpiecznie i zdrowo jest jeść jabłko z pestkami, a nie pestki bez jabłka.

Jedz jabłko ze skórka
W skórce i tuż pod nią znajduje się najwięcej składników mineralnych, witamin i pektyn.

(IG)
Indeks glikemiczny:
jabłko surowe, duszone, pieczone = 35
sok jabłkowy = 50

Czy wiesz, że ?
Jedzenie surowych jabłek poprawia kondycję włosów, masuje je i usuwa część płytki nazębnej (nie zastępuje jednak mycia zębów ze względu na kwasy i cukry zawarte w jabłku).

Nie możesz jeść surowego jabłka?
Spróbuj je upiec lub ugotować, może w takiej postaci nie będzie Cię drażnić.

gotuj w stylu eko.pl

Są dwa dni, w których obchodzi się **Świątowy Dzień Jabłka**. Pierwsza to 28 września – obchodzi ją w Polsce, druga to 21 października – wtedy Świątowy Dzień Jabłka obchodzą np. Amerykanie. Oczywiście tak wspianały owoc warto doceniać każdego dnia, ponieważ ma wiele witamin oraz świetnie wpływa na nasze zdrowie.

Jabłka pochodzą z **Azji Środkowej**, gdzie ich dzikie gatunki występowały kilka tysięcy lat temu. Z Azji Centralnej Jedwabnym Szlakiem nasiona jabłek trafiły na wybrzeża Morza Czarnego, rozpowszechniły się w Persji i Grecji, dotarły do starożytnego Rzymu. Na świecie istnieje **ok. 7,5 tys. odmian jabłek**, jednak uprawa tylko niewielkiej części z nich osiągnęła przemysłowe rozmiary. Jabłka różnią się nie tylko wyglądem, ale przede wszystkim smakiem, kolorem, i kon-

systemacją miąższu. **Święto ma na celu popularyzowanie zalet tego owocu**, a jest ich wiele. W jabłku znajdziemy witaminy z grupy B, witaminy A, E i K, antyoksydanty, a także minerały: jod, potas, magnez, cynk, fluor, mangan, siarkę, miedź i fosfor. Jeden owoc zaspokaja 20% dziennego zapotrzebowania na witaminę C, więc wzmacnia odporność.

WRZESIEŃ - święta nietypowe

Dnia 30 września obchodzimy **Dzień Chłopaka**. Jest to święto, które prawdopodobnie powstało analogicznie do Dnia Kobiet. Najprawdopodobniej obchody zostały zapoczątkowane na wyspach Trinidad i Tobago – to tam 19 listopada 1999 roku po raz pierwszy obchodzono święto mężczyzn. Dzień Chłopaka obchodzony jest nie tylko w Polsce, ale także w **Brazylia** - 15 lipca, **Indiach** - 19 listopada, **Irlandii** - 5 kwietnia, **Japonii** - 5 maja, **Kanadzie** - 25 listopada, **Malcie** - 7 lutego, **Meksyku** - 19 listopada, **Norwegii** - 7 października.

Dzień Chłopaka w naszej szkole

Jak co roku w naszej szkole obchodziliśmy to wyjątkowe święto. W Dzień Chłopaka dziewczynki w klasach przygotowały dla swoich kolegów drobne prezenty i słodki poczęstunek.

W szkole obchodziliśmy również "Dzień Krawata". Chłopcy w tym dniu przyszedli do szkoły wystrojeni w krawaty, wyglądali bardzo elegancko.

Nie możemy zapomnieć o konkursie na najsympatyczniejszego chłopaka. W każdej klasie wyłoniono jednego zwycięzcę, który otrzymał pamiątkowy medal. Poniżej przedstawiamy listę zwycięzców:

1a - HUBERT OLECH, 1b - SZYMON SERAFIN, 2a - WIKTOR KUŹNIAR,

3a - HUBERT DYJAK, 4a - GRACJAN STĘPIEŃ, 5a - PAWEŁ ROBAK

5b - DAMIAN PETELCZYC, 6a - SZYMON ŁOKIŃSKI, 6b - ROBERT RADZIEWICZ

7a - JAKUB KOPER, 8a - FABIAN KAMIŃSKI

To był bardzo wyjątkowy i radosny dzień, który spędziliśmy razem w naszej szkole.

Przygotowała Julia Małz z klasy V b

Savoir-vivre

Dzień dobry

Szkoła to wspólnota osób, a zarazem zbiorowisko indywidualności. Każdy z nas przynależy do bardzo wielu wspólnot czy mu się to podoba, czy też nie. Każda wspólnota (społeczność, rodzina, naród), aby dobrze funkcjonować, wprowadza pewne zasady, normy postępowania, reguły gry, których przestrzeganie jest warunkiem poczucia bezpieczeństwa, wolności oraz atmosfery sprzyjającej pracy i zabawie.

Wchodząc rano do szkoły na powitanie kłaniamy się i mówimy „dzień dobry” wszystkim pracownikom szkoły, co jest wyrazem naszej uprzejmości, życzliwości. Wyjmujemy przy tym rękę z kieszeni. Nieistotne czy mamy zajęcia z danym nauczycielem, czy to sprzątaczką, sekretarką, konserwator – do każdego kierujemy pozdrowienia. Przy pierwszym spotkaniu pozdrawiamy daną osobę, a przy kolejnych wystarczy uśmiech bądź skinienie głową. Nie idziemy na skróty i nie ucinamy „dzień dobry” do postaci „bry” bo to nietaktowne.

Po zakończeniu lekcji wychodząc pamiętajmy o pożegnaniu z nauczycielami, pracownikami szkoły i kolegami.

Do widzenia

KOŁO KULINARNE

z panią Aleksandrą Kupnicką

- uczymy się zdrowo i dobrze gotować

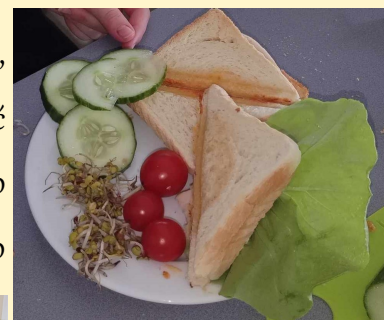
Wrześniowe zajęcia zaczęliśmy od zapoznania się z zasadami higieny, bhp i przeciwpożarowymi.

Pani Aleksandra Kupnicka dokładnie opowiedziała nam o planach pracy na kole kulinarnym.

Na drugich zajęciach robiliśmy zdrowe śniadanie, czyli ciekawe kanapki, bo przecież nie muszą być nudne. Kolejne zajęcia to obieranie ziemniaków. To

nie jest takie proste! Trzeba naprawdę nauczyć się obierać cienko, bo pod skórką znajdują się składniki.

Następne zajęcia to sałatkowe szaleństwo.

Zrobiliśmy przepyszna, sałatkę jarzynową, która może nosić tytuł królowej polskiego stołu.

Uczymy się gotować, wspólnie pracować. Zajęcia dają nam radość i sporo wiedzy.

Przygotowała Oliwia Szachniewicz z klasy VI b

ZAJĘCIA ROZWIJAJĄCE KREATYWNOŚĆ z panią Anną Kwaśnicą

Pierwsze zajęcia 08.09.2023r.

Na pierwszych zajęciach we wrześniu klasa 8a robiła sobie śniadanie. Każdy przyniósł swoje śniadanie lub produkty, aby zrobić jedzenie w szkole. Większość klasy przyniosła produkty do zrobienia tostów albo gotowe tosty, które na lekcji opieklili w tosterach. Pani Anna przyniosła bułki i wędlinę, więc niektórzy uczniowie zjedli kanapki. To była też lekcja organizacyjna i ustalaliśmy co będzie na następnych lekcjach.

Drugie zajęcia 22.09.2023r.

Na drugich zajęciach klasa 8a i 6b miały wspólnie lekcje.

Klasa 8a uczyła się robić naleśniki i na podstawie obserwacji nauczyliśmy się odróżniać zjawisko fizyczne od reakcji chemicznej. Klasa 6b uczyła się obierać owoce i warzywa oraz smażyć chipsy.

Trzecie zajęcia 29.09.2023r.

Na trzecich zajęciach klasa 8a miała doświadczenia z kwasami. Badaliśmy właściwości kwasów i ich oddziaływanie na różne substancje.

Pani Anna zebrała kawałki śniadań od uczniów i pokazała, co się dzieje z żywnością, jeśli potraktujemy ją kwasami. Kawałki jedzenia, tego co każdy z nas miał w śniadaniówce, były podzielone na pięć części. Cztery z nich były polane czterema różnymi kwasami, a jedna część była próbą kontrolną. Doświadczenia miały nam pokazać, jak niebezpieczne są niektóre kwasy.

Kolejne zajęcia w kolejny piątek :)

POLECAM DO PRZECZYTANIA...

„Felix, Net i Nika oraz Pałac Snów”

Kilka słów o autorze

Rafał Kosik - urodzony 8 października 1971 roku polski pisarz science fiction założyciel wydawnictwa Powergraph. Jest on autorem nie tylko autorem „Felix, Net i Nika” ale i serią dla dzieci „Amelia i Kuba” oraz powieści science fiction dla dorosłych: Mars(2003), Vertikal(2006), Kameleon(2008), i Różaniec(2017).

O książce

Felix, Net i Nika oraz Pałac Snów – trzecia część cyklu książek science fiction, pn. Felix, Net i Nika. Wydana 22 listopada 2006 roku przez wydawnictwo Powergraph, liczy 458 stron. Jest to książka nie tylko science fiction ale i romans oraz horror. Sam opis brzmi: *Gdzie trafiamy, gdy zasypiamy? Zastanów się dobrze, czy na pewno chcesz się tego dowiedzieć? Czy starczy ci odwagi, aby razem z Felixem, Netem i Niką rozwiązać zagadkę ogarniającej Warszawę epidemii senności, odkryć kim jest śledzący bohaterów płaszczak i dokąd zmierza czarna karoca? Senna rzeczywistość polskiej szkoły przyprawi cię nie tylko o dreszczyk strachu, ale też rozbawi. Kto kogo kocha, kto oszukujej czym do diabła jest bekonia?*

Każda książka z tej serii ma też własny cytat. Tej prezentuje się tak:

„Jeżeli ktoś spełnia nasze wszystkie marzenia, kolejne stają się tylko kaprysami. Najpiękniejsze są marzenia nierealizowane, bo to one nadają życiu sens”. Rafał Kosik

Cała seria opowiada o tytułowej trójce gimnazjalistów/licealistów Felixie, Necie i Nicie którzy przeżywają dość niezwykle przygody.

KOLOROWE DNI W NASZEJ SZKOLE

28 września dzień na czerwono

Pochodzenie języka polskiego

Język polski. Skąd się wziął?

Dawno, dawno temu, bo w piątym i czwartym tysiącleciu p.n.e., między Europą Środkową a Azją Centralną żyły plemiona mówiące językiem, po którym nie zostały żadne ślady w piśmie. Język ten nazywamy praindoeuropejskim. Zdecydowana większość języków europejskich ma więc wspólnego przodka.

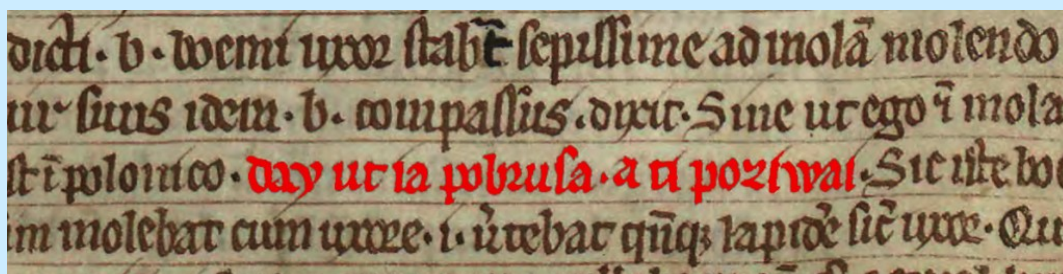
W czwartym tysiącleciu p.n.e. wskutek wędrówek plemion język praindoeuropejski uległ różnicowaniu.

Powstały dialekty, z których rozwinęły się osobne języki, m.in. pragrecki, praitalski, pragermański czy prabałtosłowiański, który później rozpadł się na prabałtycki i prasłowiański. Ludy zasiedlające tereny od Bałtyku po Karpaty i od Odry po Bug, mówiące po prasłowiańsku, rozpoczęły wędrówki na wschód i południe. Zaczęły mówić „po swojemu”, dlatego też wyodrębniły się języki zachodniosłowiańskie, wschodniosłowiańskie i południowosłowiańskie. Uporządkujmy je:

- **zachodniosłowiańskie**: polski, czeski, słowacki, łużycki (dolnołużycki i górnołużycki), kaszubski oraz wymarłe: połabski, pomorski, słowiński;
- **wschodniosłowiańskie**: ukraiński, białoruski i rosyjski;
- **południowosłowiańskie**: serbski, chorwacki, słoweński, bułgarski, macedoński.

Historycy języka polskiego wyróżniają **cztery okresy rozwoju polszczyzny**:

- **staropolski** – między czasami najdawniejszymi a początkiem wieku XVI,
- **średniopolski** – od wieku XVI do drugiej połowy XVIII,
- **nowopolski** – do 1939 r.,
- **współczesny** – po 1939 r.

W zapiskach z 1270 r. znajduje się zdanie, które jest uważane za najstarsze zapisane w języku polskim. W transliteracji zdanie to brzmi: **Day, ut ia pobrusa, a ti pozivai**, w wyniku transkrypcji można je zapisać jako: *Daj, ać ja pobrusę, a ty poczywaj*, co współcześnie oznacza: *Daj, niech ja pomieję, a ty odpoczywaj*.

[Wikipedia, wolna encyklopedia.](#)

Mała historia wielkiego języka – ŁACINA

Łacina, język łaciński – język indoeuropejski z latynofaliskiej podgrupy języków italskich.

Łacina ukształtowała się prawdopodobnie w II tysiącleciu przed naszą erą jako język mieszkańców Lacjum w środkowej Italii. Była językiem ojczystym Rzymian. Do jej zapisywania używano alfabetu łacińskiego, który jest współcześnie najbardziej rozpowszechnionym alfabetem na świecie. Stała się językiem urzędowym Republiki Rzymskiej, a później Cesarstwa Rzymskiego. W tym okresie nastąpił proces latynizacji Imperium, a łacina była językiem mieszkańców wielu rzymskich prowincji w Europie i północnej Afryce. W codziennej mowie przestała być stosowana po upadku Cesarstwa na zachodzie, chociaż w większości krajów Europy była nadal używana jako język urzędowy, liturgiczny i literacki.

Do XVIII wieku łacina była stosowana powszechnie w Europie jako język komunikacji międzynarodowej, nauki, kultury i sztuki. W Polsce była językiem urzędowym do rozbiorów. Liturgię Kościoła katolickiego sprawowano niemal wyłącznie po łacinie aż do soboru watykańskiego II.

Współcześnie nadal stosuje się łacinę, chociaż w ograniczonym zakresie, w wielu dziedzinach nauki. W języku łacińskim wydawane są liczne publikacje, funkcjonuje również łacińskojęzyczna. Terminologia naukowa i techniczna zazwyczaj tworzona jest na bazie łaciny. Łacina jest używana w mediach i kulturze masowej. Podczas prezydencji Finlandii (w latach 1996 i 2006) oficjalne dokumenty Unii Europejskiej były publikowane po łacinie. Pozostaje też językiem urzędowym Państwa Watykańskiego.

Trochę gramatyki łacińskiej

Przypadki

Podobnie jak w języku polskim, formy poszczególnych przypadków w łacinie różnią się końcówkami. Temat charakteryzuje znaczenie wyrazu, natomiast końcówka określa rolę wyrazu w zdaniu. Deklinacja łacińska ma sześć przypadków.

Nominativus – [mianownik](#) odpowiadający na pytania: *kto? co?*

Genetivus – [dopełniacz](#) odpowiadający na pytania: *czyj? czyja? czyje? kogo? czego?*

Dativus – [celownik](#) odpowiadający na pytania: *komu? czemu? dla kogo?*

Accusativus – [biernik](#) odpowiadający na pytania: *kogo? co?*

Ablativus – jako [narzędnik](#) (*instrumentalis*) odpowiadający na pytania: *kim? czym? z kim? z czym?*;

jako [miejscownik](#) (*locativus*) odpowiadający na pytania: *w kim? w czym? o kim? o czym?*; jako [ablativus](#)

[właściwy](#) odpowiadający na pytania: *od kogo? od czego?*

Vocativus – [wołacz](#)

Ablativus stanowi osobliwość deklinacji łacińskiej. Język praindoeuropejski miał osiem przypadków – w języku polskim nie zachował się przypadek rozłączenia (ablatyw), gdyż jego funkcję przejął dopełniacz. Natomiast w łacinie *ablativus* wchłonął narzędnik i miejscownik, stąd pełni funkcje trzech przypadków.

Przysłowia łacińskie o mądrości i nauce

Historia nauczycielką życia. Historia vitae magistra Est.

Każdy człowiek może się mylić, ale tylko głupiec trwa w błędzie. Cuiusvis hominis est errare, nullius nisi insipientis in errore perseverare.

Leniwi zawsze mają wakacje. Ignavis semper feriae

Nasze pasje

Każdy z nas ma swoje hobby i pasje. Niektórzy już je znaleźli, a inni mogą je dopiero odkryć w szkole, jak ja. Nazywam się Hanna Czerkasiewicz i jestem uczennicą klasy 8a. Moją pasją jest sport, a tak dokładnie to taniec nowoczesny. Jest to sport, w którym można pokazać emocje i uczucia, nie używając słów, a ruchów. Uważam to za łatwiejszy sposób na ukazywanie tego typu rzeczy,

pomaga mi się też odstresować i rzucić z siebie wszystkie emocje.

Swoją przygodę z tańcem zaczęłam w pierwszej klasie szkoły podstawowej.

Miłość do tego sportu pojawiła się już na pierwszych zajęciach, które odbywały się u nas w szkole. Treningi z roku na rok stawały się coraz cięższe i wymagające, ale to mnie nie zniechęciło. Treningi nie

tylko w tańcu są wyczerpujące i męczące, ale dzięki nim oraz trenerom, którzy nas uczą i motywują, ja i moje koleżanki z grupy nie osiągnęłybyśmy żadnych sukcesów, a tak jeździmy na różnorodne konkursy, zawody, ale również występy, np. zbiórki pieniędzy lub festyny.

Uwielbiam tego typu wyjazdy i uczucie towarzyszące podczas gdy już wejdzie się na scenę ze świadomością, że ktoś nas ocenia. Kocham też tę zdrową rywalizację pomiędzy różnymi szkołami tanecznymi, od których między innymi czerpię inspirację na własne układy solowe. Oczywiście nie zawsze nasza drużyna wygrywa, ale mimo to nie poddajemy się. Zawsze się cieszymy, że miałyśmy okazję gdzieś pojechać i się zaprezentować. Takie małe porażki uczą nas, że możemy dać z siebie jeszcze więcej i po takich sytuacjach nasze treningi są jeszcze bardziej wymagające, by kolejny raz nie popełniać takich głupich błędów i zdobyć lepszy wynik.

Mam nadzieję, że kogoś zainspiruję do szukania pasji i realizowania planów lub marzeń.

Przygotowała Hanna Czerkasiewicz z klasy VIII a

REDAKCJA GAZETKI SZKOLNEJ

„KROPECZKA”

rok szkolny 2023/2024

NATALIA OKOŃ - *redaktor naczelny*

Hanna Czerkasiewicz

Zuzanna Gryniewicz

Aurelia Kwaśnica

Alicja Dudek

Nadia Dul

Laura Ferens

Ewa Kowalska

Agata Piela

Oliwia Sieniewicz

Oliwia Szachniewicz

Julia Małz

Opieka: Agnieszka Drabik